

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
MINIMALNIM MJERAMA ZAŠTITE U POSLOVANJU
S GOTOVIM NOVCEM I VRIJEDNOSTIMA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 41/2001 - pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

Zakonom o minimalnim mjerama zaštite u poslovanju s gotovim novcem i vrijednostima ("Narodne novine" br. 173/03) propisani su minimalni sigurnosni uvjeti zaštite osoba, novca i vrijednosti za pravne i fizičke osobe koje posluju gotovim novcem i vrijednostima (novčarske institucije), način prikupljanja, čuvanja i korištenja podataka pribavljenih primjenom tehničkih sigurnosnih sredstava te rokovi u kojima su novčarske institucije dužne osigurati minimalne sigurnosne uvjete za zaštitu osoba, novca i vrijednosti.

Kako je prije donošenja Zakona zabilježen kontinuiran porast kaznenih djela razbojništava nad objektima i djelatnicima novčarskih institucija, svrha odnosno intencija njegovoga donošenja bila je smanjenje rizika od počinjenja razbojničkih prepada na objekte novčarskih institucija kao i povećanje zaštite osoba koje obavljaju poslove s gotovim novcem i vrijednostima.

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, u okvirima svog djelokruga rada, prateći primjenu odredaba Zakona o minimalnim mjerama zaštite u poslovanju s gotovim novcem i vrijednostima sačinilo je Pregled aktivnosti vezanih uz provedbu Zakona za razdoblje od 01. prosinca 2004. do 30. lipnja 2005. godine. Iz tog je pregleda, između ostalog, razvidno da je u promatranom razdoblju podneseno ukupno **843** izvješća o nepravilnostima te je proveden **161** inspeksijski nadzor po izvješćima policijskih službenika.

Imajući u vidu navedene podatke valja istaći da je broj službenika za nadzor djelatnosti privatne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova (inspektora) nedostatan u odnosu na broj novčarskih institucija nad kojima je potrebno obaviti nadzor, a važećim zakonom nije propisana ovlast policijskim službenicima da obave pregled novčarskih institucija kako bi utvrdili nepravilnosti u provedbi minimalnih mjera zaštite propisanih Zakonom.

Nadalje, tijekom prvih osam mjeseci 2005. godine u Republici Hrvatskoj zabilježeno je **931** kazneno djelo razbojništva, što je 73 kaznena djela ili 7,3 % manje u odnosu na isto razdoblje 2004. godine, kada su zabilježena **1004** razbojništava.

Udio kaznenih djela razbojništva koja su ostala u pokušaju u prvih osam mjeseci 2005. godine iznosi 12,8% (119 KD) što je za 2,6% više u odnosu na isto razdoblje 2004. godine kada je udio broja razbojništva u pokušaju iznosio 10,2% (102 KD).

U promatranom razdoblju 2005. godine ukupno je uspješno razriješeno 478 kaznenih djela ili 51,3% što je za 4,6% više u odnosu na isto razdoblje 2004. godine.

O složenosti kriminalističkih obrada ovih kaznenih djela dovoljno govore podaci da je počinitelj u trenutku saznanja za kazneno djelo bio nepoznat u 96% slučajeva, te da su počinitelji bili maskirani u 34% slučajeva ili kod 318 razbojništva.

Tablični prikaz kaznenih djela razbojništva prema uporabljenom sredstvu

UPORABLJENO SREDSTVO	1. – 8. mj. 2004. g.	1.-8. mj. 2005. g.	+/- KD
Tjelesna snaga	298	316	+18
Pištalj	451	361	-90
Nož	142	104	-38
Sprej	10	13	+3
Puška	14	10	-4
Bomba	18	46	+28
Injekcija	4	0	-4
Ostalo	67	81	+14

Tablični prikaz kaznenih djela razbojništava prema mjestu i objektu počinjenja

MJESTO POČINJENJA	1.-8. mj. 2004.	1.-8. mj. 2005.	2004/2005
Ulica	306	281	-25
Trgovina	195	177	-18
Kladionica	229	164	-65
Banka	10	41	+31
Pošta	17	21	+4
Mjenjačnica	23	13	-10
FINA	3	2	-1
Druga fin. institucija	15	10	-5
Benzinska postaja	33	31	-2
Kiosk	75	58	-17
Kuća	15	23	+8

Stan	8	9	+1
Ostalo	75	101	+26

Pokazatelji o mjestu počinjenja razbojništava ukazuju da je najviše ovih kaznenih djela počinjeno na ulici (281 KD ili 30% slučajeva), u trgovinama (177 KD ili 19% slučajeva) i u kladionicama (164 KD ili 17,6% slučajeva).

Najveći pad broja razbojništva zabilježen je u kladionicama (-65 KD ili -28%), koji je dijelom uzrokovan povećanjem nivoa zaštite kladionica, iako velik broj kladionica još uvijek nema zaštitu propisanu Zakonom o minimalnim mjerama zaštite u poslovanju gotovim novcem i vrijednostima.

Zabrinjava porast broja razbojništva počinjenih u bankama (+31 KD ili +310%). Uglavnom se radi o manjim poslovnica banaka koje nisu imale odgovarajuću zaštitu, odnosno imale su samo minimalne mjere zaštite propisane Zakonom – protuprepadni sustav sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, te video nadzor s pohranjivanjem zapisa.

Tablični prikaz prijavljenih i razriješenih kaznenih djela razbojništva po policijskim upravama za prvih šest mjeseci 2005. godine

POLICIJSKA UPRAVA	PRIJAVLJENO KD			RAZRIJEŠENO KD		
	2004.	2005.	+ / - %	2004.	2005.	+ / - %
ZAGREBA.	571	490	- 14,2	251	241	- 4,0
SPLIT.-DAL.	31	55	+ 77,4	15	35	+ 133,3
PRIM.-GOR.	28	37	+ 32,1	20	28	+ 40,0
ISTARSKA	44	17	- 61,4	18	14	- 22,2
VUK.-SRIJE.	9	16	+ 77,8	5	8	+ 60,0
OSJE.-BAR.	12	25	+ 108,3	5	14	+180,0
ZADARSKA	17	22	+ 29,4	6	11	+ 83,3
VARAŽDIN	8	9	+ 12,5	6	8	+ 33,3
BROD.-POS.	8	8	-	3	7	+ 133,3
BJELO.-BIL.	4	4	-	2	2	-
MEĐIM.	4	6	+ 50,0	1	5	+ 400,0
ŠIBE.-KNIN.	1	7	+ 600,0	1	4	+ 300,0
VIR.-PODR.	4	4	-	1	3	+ 200,0
KARLOVA.	10	4	- 60,0	4	2	- 50,0
KOPR.-KRI.	4	11	+ 175,0	4	10	+ 150,0
SIS.-MOSL.	6	10	+ 66,7	7	3	- 57,1
DUB.-NERE.	1	2	+ 100,0	1	0	-
LIČ.-SENJ.	1	0	-	0	0	-
POŽ.-SLAV.	0	0	-	0	0	-

KRAP.- ZAG.	7	7	-	3	6	+ 100,0
UKUPNO	770	734	- 4,7	353	401	+ 13,6

Iz tablice je razvidno da je na području PU zagrebačke tijekom prvih šest mjeseci 2005. godine zabilježeno 490 razbojništava, što iznosi 66,7% svih zabilježenih razbojništava u Republici Hrvatskoj.

Veći broj razbojništava zabilježen je još na području PU splitsko -dalmatinske (55), PU primorsko-goranske (37) i PU osječko-baranjske (25), a ove četiri PU zabilježile su 82,7% od ukupnog broja razbojništava u Republici Hrvatskoj.

Materijalna šteta počinjena razbojništvima u novčarskim institucijama u 2004. i 2005. godini iznosi:

RAZBOJNIŠTVA	MATERIJALNA ŠTETA	
	2004.	2005.
Pošte	493.111	519.965
Banke	2.965.717	5.118.458
Mjenjačnice	762.578	107.920
Kladionice	1.457.546	950.380
Ostalo	17.402.711	10.693.368
UKUPNO	23.081.663	17.390.091

Uz navedeno, počinjena razbojništva koja su u svojoj biti zapravo kaznena djela krađe s dodatnim momentom sile i prijetnje usmjerene na psihofizički integritet pojedinca uzrokuju psihičke traume i tjelesne ozljede zaposlenika i stranaka novčarskih institucija, a tijekom izvršenja razbojništva počinjenog u rjenu ove godine izvršeno je i kazneno djelo ubojstva dvojice zaštitara - zaposlenika novčarske institucije.

Unatoč značajnom intenziviranju aktivnosti policije na suzbijanju razbojništava u novčarskim institucijama te unatoč pojačanom nadzoru primjene Zakona o minimalnim mjerama zaštite u poslovanju gotovim novcem i vrijednostima, u promatranom razdoblju najviše zabrinjava porast broja razbojništava počinjenih u bankama.

Razbojništva su počinjena uglavnom u manjim poslovnicama banaka koje nisu imale odgovarajuću zaštitu, odnosno imale su samo minimalne mjere zaštite propisane Zakonom - protuprepadni sustav s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, te video nadzor s pohranjivanjem zapisa.

Kako važećim Zakonom nisu propisane sve potrebne mjere zaštite, policijskim službenicima nije utvrđena ovlast da uđu u poslovni prostor novčarskih institucija te da izvrše potrebne preglede, ovlasti službenika za nadzor djelatnosti privatne zaštite (inspektora) nisu dostatne, a propisane novčane kazne za pravne i fizičke osobe pokazale su se kao preblage i neučinkovite, predlaže se izmjeniti i dopuniti Zakon o minimalnim mjerama zaštite u poslovanju s gotovim novcem i vrijednostima kako bi se značajnije povisila minimalna razina zaštite novčarskih institucija te sigurnost njihovih zaposlenika i stranaka.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlagatelj smatra kako je Zakon potrebno donijeti u hitnoj saborskoj proceduri, imajući u vidu Ustavnu odredbu o takovoj mogućnosti ukoliko to, između ostaloga, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi. Naime, činjenje kaznenih djela razbojništava nad novčarskim institucijama u znatnoj mjeri utječe kako na sigurnost svih građana Republike Hrvatske, bilo da su zaposlenici novčarskih institucija, bilo da su stranke koje se nalaze u ili pored objekata novčarskih institucija, tako i na sigurnost imovine građana, poslovnih subjekata pa i same Republike Hrvatske koji će, ukoliko se broj ovih kaznenih djela i nadalje nastavi povećavati trpjeti znatne materijalne štete.

Također, u posljednje vrijeme bilježimo i nekolicinu izvršenja kaznenih djela razbojništava nad novčarskim institucijama koja su imala za posljedicu smrtno stradavanje ili teško ranjavanje građana.

Žurno donošenje ovoga Zakona te dosljedna primjena predloženih razina zaštite od strane novčarskih institucija, kao i daljnje intenziviranje aktivnosti policije na otkrivanju i suzbijanju kaznenih djela razbojništava, ima za cilj podizanje razine sigurnosti poslovanja novčarskih institucija kao i njihovih zaposlenika te drugih građana Republike Hrvatske.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O MINIMALNIM MJERAMA ZAŠTITE U POSLOVANJU
S GOTOVIM NOVCEM I VRIJEDNOSTIMA**

Članak 1.

U Zakonu o minimalnim mjerama zaštite u poslovanju s gotovim novcem i vrijednostima ("Narodne Novine" br. 173/2003) u članku 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na prostore novčarskih institucija koji su dio šticeđenih objekata Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane, Ministarstva pravosuđa i drugih tijela državne uprave, koji se štite vojnim, policijskim ili snagama pravosudne policije te tehničkim sustavima kontrole ulaza i izlaza."

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. iza riječi: "banke," riječ: "stambene" briše se, a iza riječi: "kladionice," dodaju se riječi: "casina, automat-klubovi,".

U stavku 3. iza riječi: "vrijednosni papiri," dodaju se riječi: "vrijednosna pisma i" .

Članak 3.

U članku 5. stavku 1. podstavku 1. iza riječi: "banke," riječ: "stambene" briše se.

U podstavku 2. iza riječi: "štedno-kreditne zadruge," dodaju se riječi: "automat-klubovi,".

Dodaje se novi stavak 2: koji glasi:

"(2) Casina se svrstavaju u zasebnu kategoriju čiji su minimalni sigurnosni uvjeti zaštite osoba, novca i vrijednosti propisani posebnim propisom."

Članak 4.

Članak 7. mijenja se i glasi:

"Članak 7.

(1) Novčarske institucije štite se primjenom slijedećih minimalnih sigurnosnih uvjeta zaštite:

1. protuprovalnog sustava sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma,
2. protuprepadnog sustava sa centraliziranom dojavom i nadzorom alarma,
3. neprekidnog videonadzora s mogućnošću pohranjivanja video zapisa,
4. tjelesne zaštite,

5. pregradnjom radnog prostora zaposlenika neprobojnim pregradama u visini etaže i protuprovalnim vratima od prostora koji su dostupni strankama i drugim osobama.

(2) Protuprovalni i protuprepadni sustavi iz stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga članka moraju biti spojeni na centralni dojavni sustav trgovačkog društva koje obavlja poslove privatne zaštite, a ukoliko postoje tehničke mogućnosti i na dojavni sustav Ministarstva unutarnjih poslova.

(3) Minimalni sigurnosni uvjeti zaštite iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se na temelju prosudbe ugroženosti koju izrađuje ovlašteno trgovačko društvo ili obrtnici za obavljanje poslova privatne zaštite.

(4) Razinu balističke zaštite neprobojnosti stakala samostalno odabire pravna osoba, odnosno vlasnik s time da najniža razina mora pružiti zaštitu od ispaljenog projektila cal. 9x19 mm para. Neprobojnost stakala se dokazuje odgovarajućim hrvatskim normama, a u nedostatku tih normi primjenjuju se odgovarajuće međunarodne norme, odnosno druge specijalizirane norme te prihvaćena pravila struke.

(5) Popis hrvatskih normi, međunarodnih normi, specijaliziranih normi i prihvaćenih pravila struke iz stavka 4. ovoga članka, na prijedlog Hrvatskog zavoda za norme, utvrdit će ministar unutarnjih poslova u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Popis iz stavka 5. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

(7) Novčarske institucije dužne su donijeti opći akt s kojim će propisati primjenu minimalnih sigurnosnih uvjeta zaštite iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(8) Provedba tehničke zaštite u objektima novčarskih institucija mora biti u skladu s odredbama propisa o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite."

Članak 5.

U članku 8. stavku 1. iza riječi: "podstavka 1., 2." umjesto riječi: "i" stavlja se zarez, a iza riječi: "3." dodaju se riječi: "i 4." .

U stavku 2. iza riječi: "podstavka 1." umjesto riječi: "i" stavlja se zarez, a iza riječi: "2." dodaju se riječi: "i 4." .

U stavku 3. riječi: "i protuprepadnog" te riječi "i 2.," brišu se.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

"(4) Novčarske institucije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta I. i II. kategorije u kojima je zaposleno (stalno ili povremeno) do pet zaposlenika ne moraju ispunjavati minimalne sigurnosne uvjete zaštite propisane u članku 7. stavku 1. podstavku 4. ukoliko ispunjavaju uvjete propisane u podstavku 5. istog stavka."

Članak 6.

Članak 11. mijenja se i glasi:

"Članak 11.

(1) Prijevoz gotova novca i vrijednosti novčarske institucije dužne su obavljati oklopljenim vozilom trgovačkog društva, obrtnika ili unutarnje čuvarske službe na način i pod uvjetima uređenim posebnim propisom.

(2) Minimalni iznos gotova novca i vrijednosti koji se obavezno prevozi oklopljenim vozilom iz stavka 1. ovoga članka je 800.000,00 kuna.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, prijevoz gotova novca i vrijednosti u iznosu do 800.000,00 kuna može se obavljati vozilima unutarnje čuvarske službe u kojima je ugrađena sigurnosna kasa i GPS sustav za satelitsko praćenje."

Članak 7.

U članku 12. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka može se prenositi gotovi novac i vrijednosti u iznosu do 800.000,00 kuna."

Članak 8.

Članak 13. mijenja se i glasi:

"Članak 13.

Iznimno od odredaba članka 12. ovoga Zakona, za zaštitu u prijenosu manjih količina gotova novca i vrijednosti u iznosu do 150.000,00 kuna, kojeg obavlja poštar ili teklič, obvezna je primjena sustava za dojavu prepada s pripadajućim GPS sustavom ili elektrokemijskim uređajem."

Članak 9.

U članku 15. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"(1) Policijski službenik ovlašten je ući u poslovni prostor štedionica, poštanskih ureda Hrvatskih pošta i novčarskih institucija II. kategorije te utvrditi postojanje i cjelovitost sustava tehničke zaštite. O obavljenom pregledu policijski službenik podnosi pisano izvješće

koje se dostavlja ustrojstvenoj jedinici Ministarstva unutarnjih poslova nadležnoj za nadzor djelatnosti privatne zaštite."

Dosadašnji stavci 1.,2. i 3. postaju stavci 2.,3. i 4..

U stavku 4. riječi: "stavka 1." zamjenjuju se riječima: "stavka 2."

Članak 10.

U članku 16. stavku 1. iza podstavka 4. dodaje se novi podstavak 5. koji glasi:

"5. Privremeno zabraniti rad novčarske ustanove koja ne otkloni utvrđene nepravilnosti što im je rješenjem naredilo Ministarstvo ili nadležna policijska uprava,".

Dosadašnji podstavak 5. postaje podstavak 6..

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"(3) Ako u obavljanju nadzora inspektor utvrdi da novčarska institucija ne provodi minimalne mjere zaštite u poslovanju s gotovim novcem i vrijednostima na način koji je u skladu s odredbama ovog Zakona, Ministarstvo unutarnjih poslova ili nadležna policijska uprava rješenjem može narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku, koji ne može biti duži od 60 dana."

Članak 11.

Članak 17. mijenja se i glasi:

"Članak 17.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja u casinu ne ispunjava minimalne sigurnosne uvjete zaštite osoba, novca i vrijednosti propisane posebnim propisom (članak 5. stavak 2.),

2. koja ne donese opći akt kojim će propisati primjenu sigurnosnih uvjeta zaštite (članak 7. stavak 7.),

3. koja ne instalira protuprovalni i protuprepadni sustav zaštite s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma, neprekidni videonadzor s mogućnošću pohranjivanja videozapisa te se ne štiti tjelesnom zaštitom u objektima u kojima posluje gotovim novcem i vrijednostima (članak 8. stavak 1. i 2.),

4. koja za centralne trezore i trezore ne posjeduje neprekidan kombinirani oblik zaštite (članak 9. stavak 1. i 2.),

5. koja ne zaštititi uplatno-isplatno mjesto protuprepadnim sustavom s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma (članak 9. stavak 3.),

6. koja ne instalira propisane alarme pri poslovanju gotovim novcem s bankomatima (članak 10. stavak 1.),

7. ako prijevoz gotova novca i vrijednosti ne obavlja oklopljenim vozilom (članak 11. stavak 1.) ili vozilima unutarnje čuvarske službe u kojima je ugrađena sigurnosna kasa kao i GPS sustav za satelitsko praćenje (članak 11. stavak 3),

8. koja prilikom prijenosa gotova novca i vrijednosti ne koristi propisan spremnik za prienos novca i vrijednosti i koja gotovi novac i vrijednosti prenosi bez osiguranja pratnje zaštitara trgovačkog društva ili obrtnika koji obavljaju poslove privatne zaštite ili unutarnje čuvarske službe (članak 12. stavak 1),

9. koja koristi spremnik za prienos gotova novca i vrijednosti koji ne ispunjava propisane uvjete ili prenosi gotovi novac i vrijednosti u iznosu većem od 800.000,00 kuna (članak 12. stavci 2. i 3.),

10. koja ne primjeni sustav za dojavu prepada s pripadajućim GPS sustavom ili elektrokemijskim uređajem (članak 13.),

11. koja podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne sačuva i pohrani s propisanim rokom te na zahtjev nadležnog tijela i fizičke osobe ne preda navedene podatke radi korištenja u kaznenom ili prekršajnom postupku (članak 14. stavak 1.),

12. koja prilikom prikupljanja, pohranjivanja i čuvanja podataka ne zaštiti osobne podatke sukladno odredbama posebnoga zakona (članak 14. stavak 3.),

13. koja ne omogući policijskom službeniku obavljanje pregleda (članak 15. stavak 1.),

14. koja ne omogući nadležnim inspektorima obavljanje inspekcijskog nadzora ili im ne da na uvid traženu dokumentaciju te ne pruži potrebne podatke i obavijesti (članak 16. stavak 2.),

15. koja u određenom roku ne otkloni nepravilnosti koje je rješenjem naredilo Ministarstvo ili nadležna policijska uprava (članak 16. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi."

Članak 12.

Članak 18. mijenja se i glasi:

"Članak 18.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. koja u casinu ne ispunjava minimalne sigurnosne uvjete zaštite osoba, novca i vrijednosti propisane posebnim propisom (članak 5. stavak 2.),

2. koja ne instalira protuprovalni i protuprepadni sustav zaštite s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma ili alternativno ne koristi instalirani neprekidni videonadzor s mogućnošću pohranjivanja videozapisa te se ne štiti tjelesnom zaštitom u objektima u kojima posluje gotovim novcem i vrijednostima (članak 8. stavak 1. i 2.),

3. koja ne zaštiti uplatno-isplatno mjesto protuprepadnim sustavom s centraliziranom dojavom i nadzorom alarma (članak 9. stavak 3.),

4. koja prijevoz gotova novca i vrijednosti ne obavlja oklopljenim vozilom trgovačkog društva ili obrtnika koji obavljaju poslove privatne zaštite ili unutarnje čuvarske službe, ili pri prijevozu manjih iznosa gotova novca i vrijednosti ne obavlja vozilima unutarnje čuvarske

službe u kojima je ugrađena sigurnosna kasa i GPS sustav za satelitsko praćenje (članak 11. stavak 1. i 3.),

5. koja prilikom prijenosa gotova novca i vrijednosti ne koristi propisan spremnik za prijenos novca i vrijednosti i koja gotovi novac i vrijednosti prenosi bez osiguranja pratnje zaštitara trgovačkog društva ili obrtnika koji obavljaju poslove privatne zaštite ili unutarnje čuvarske službe (članak 12. stavak 1.),

6. koja koristi spremnik za prijenos gotova novca i vrijednosti koji ne ispunjava propisane uvjete ili prenosi gotovi novac i vrijednosti u iznosu većem od 800.000,00 kuna (članak 12. stavak 2. i 3.),

7. koja pri prijenosu gotova novca u iznosu do 150.000,00 kuna teklićem, za zaštitu ne primjenjuje sustav za dojavu prepada s pripadajućim GPS sustavom ili elektrokemijskim uređajem (članak 13.),

8. koja podatke pribavljene sredstvima tehničke zaštite ne sačuva i pohrani s propisanim rokom te na zahtjev nadležnog tijela i fizičke osobe ne preda navedene podatke radi korištenja u kaznenom postupku (članak 14. stavak 1.),

9. koja prilikom prikupljanja, pohranjivanja i čuvanja podataka ne zaštiti osobne podatke sukladno odredbama posebnog zakona (članak 14. stavak 3.),

10. koja ne omogući policijskom službeniku obavljanje pregleda (članak 15. stavak 1.),

11. koja ne omogući nadležnim inspektorima obavljanje inspeksijskog nadzora ili im ne da na uvid traženu dokumentaciju te ne pruži potrebne podatke i obavijesti (članak 16. stavak 2.),

12. koja ne otkloni nepravilnosti koje je rješenjem naredilo Ministarstvo ili nadležna policijska uprava (članak 16. stavak 3.)."

Članak 13.

Novčarske institucije koje posluju s gotovim novcem i vrijednostima, dužne su osigurati minimalne sigurnosne uvjete za zaštitu osoba, novaca i vrijednosti sukladno odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

- OBRAZLOŽENJE -

Uz članak 1. Predlaže se od primjene ovoga Zakona izuzeti novčarske institucije koje se nalaze u objektima koji su šticeeni vojnim, policijskim ili snagama pravosudne policije s obzirom da takvi objekti već imaju posebne razine zaštite.

Uz članak 2. Riječ "stambene" briše se iz razloga što postoje i drugi oblici štedionica, kao npr. obrtnička, poštanska i sl. Automat klubovi uvršteni su u novčarske institucije kojima je potrebna zaštita radi toga jer su i oni predmetom izvršenja kaznenih djela razbojstava, obzirom da posluju s većim iznosima gotova novca.

U stavku 3. predlaže se dopuna iz razloga što se termin "vrijednosni papiri" različito tumači, pa nije bilo jasno spadaju li vrijednosna pisma, koja mogu sadržavati značajne iznose novca ili vrijednosti pod termin "vrijednosni papiri".

Uz članak 3. Predstavlja usklađivanje s izmjenama obrazloženim uz članak 2.

Uz članak 4. Dodaje se novi minimalni sigurnosni uvjet zaštite - pregradnja radnog prostora zaposlenika od prostora koji su dostupni strankama i drugim osobama neprobojnim pregradama sa neprobojnim staklima i protuprovalnim vratima. Naime, budući bi se uvođenjem fizičke zaštite u manjim poslovnicama Hrvatskih pošta, stambenih štedionica i banaka stvarali znatni troškovi tim institucijama, ovim bi se putem dopustilo da se fizička zaštita u tim manjim poslovnicama zamijeni ugradnjom neprobojne pregrade između prostora za zaposlenike i prostora koje koriste stranke. Sve novčarske institucije I. i II. Kategorije koje imaju preko 5 zaposlenika morale bi imati fizičku zaštitu.

Također, propisuje se da dojava i nadzor alarma mora biti spojena na centralni dojavni sustav zaštitarske tvrtke, što je bila intencija navedenih odredbi. U dosadašnjoj praksi, temeljem izvješća po obavljenim inspekcijskim nadzorima utvrđeno je kako su instalirani protuprepadni kao i protuprovalni sustavi bili spajani direktno na vanjsku sirenu ili na telefon (mobitel) odgovorne osobe u novčarskoj instituciji.

Novim stavcima 4., 5. i 6. propisuje se razina balističke zaštite prostora neprobojnim staklima te način utvrđivanja odgovarajućih normi i pravila struke.

Novim stavkom 8. propisuje se da tehnička zaštita koja se provodi u objektima novčarskih institucija mora biti izvedena u skladu s temeljnim propisima koji, reguliraju to područje (Zakon o privatnoj zaštiti).

Uz članak 5. Obvezuju se novčarske institucije I. i II. kategorije da se štite i primjenom tjelesne zaštite kao jednim od minimalnih sigurnosnih uvjeta zaštite. Ovo stoga što je sada tjelesna zaštita, između ostalog, obvezna samo za centralne trezore novčarske institucije (prijevoz novca i vrijednosti zasebno je reguliran) .

U stavku 3. brisanje riječi: "i protuprepadnog" i riječi: "i 2." predlaže se stoga što se u članku 9. stavku 3. propisuje obveza ugradnje protuprepadnog sustava, bez mogućnosti zamjene drugim sustavima.

Također, dodaje se novi stavak 4. kojim se dopušta iznimka za novčarske institucije, njihove poslovne jedinice i poslovna mjesta I. i II. kategorije u kojima je zaposleno (stalno ili povremeno) do 5 zaposlenika da ne moraju imati tjelesnu zaštitu ukoliko imaju sigurnosnu pregradu.

Uz članke 6., 7. i 8. Odredbe članaka 11., 12. i 13., u dijelu koji određuje novčane iznose, izmijenjene su iz razloga da se izbjegne nepotrebno administriranje vezano uz izdavanje rješenja kojim se svakoj novčarskoj instituciji izdavalo odobrenje kojim je određivan

minimalan iznos novca i vrijednosti koji se obvezno prevozi oklopljenim vozilom. Također su u članku 13. stavku 1. izvršene izmjene riječi obzirom da termin "sustav za dojavu prepada" nije dovoljno jednoznačan te se s dodatkom "GPS sustava" postiže preciziranje ovoga pojma.

Uz članak 9. U članku 15. dodaje se novi stavak 1. kojim se policijski službenik ovlašćuje da može ući u poslovni prostor stambenih štedionica, poštanskih ureda Hrvatskih pošta i novčarskih institucija II. kategorije i provjeriti provode li se propisane mjere.

Smisao ove izmjene i dopune je u tome što je sadašnji broj službenika za nadzor djelatnosti privatne zaštite (inspektora) na terenu nedostatan za pravilno i učinkovito provođenje zakona, a policijski službenici nemaju ovlast da uđu u poslovni prostor.

Ovim prijedlogom policijski službenici dobili bi takvu ovlast, te bi mogli izvršiti uvid u opće akte te provjeriti provode li se propisane mjere. O tome bi podnijeli izvješće nadležnoj ustrojstvenoj jedinici za nadzor djelatnosti privatne zaštite Ministarstva koja bi zatim poduzimala zakonom propisane mjere i radnje.

Od ovog pregleda izuzete bi bile Hrvatska narodna banka, poslovnice FINA-e i banke, budući da je poslovnih banaka (odnosno njihovih poslovnica) manji broj, da je nadzor u ovim slučajevima potrebno provoditi na diskretan način uz uvažavanje poslovnih procesa koji se u tim institucijama odvijaju, te da je za provedbu nadzora i u takvoj instituciji potrebno stanovito stručno znanje.

Uz članak 10. U članku 16. stavku 1. dodaje se novi podstavak 5. u kojem inspektori (ne i policijski službenici) dobivaju novu ovlast da mogu privremeno zabraniti rad novčarske ustanove ako ustanove da nisu ostvareni minimalni sigurnosni uvjeti zaštite osoba, novca i vrijednosti za vrijeme dok se ti uvjeti ne ostvare, a radi osiguravanja učinkovitosti provođenja odredbi ovog Zakona.

Također se dodaje novi stavak 3. kako bi se nadležnoj inspekciji omogućilo da rješenjem naredi otklanjanje onih nepravilnosti u provođenju minimalnih mjera zaštite koje nisu sankcionirane kao prekršaj. Uz ovu odredbu u kaznenim odredbama je dodana odredba prema kojoj se pravnu i fizičku osobu može sankcionirati zbog neprovođenja rješenja o naređenim mjerama.

Uz članak 11. i 12. Predlaže se povećanje novčanih kazni za pravne i fizičke osobe te se članci proširuju sankcioniranjem nepostupanja po novopredloženim odredbama Zakona.

Uz članak 13. Propisuje se rok za usklađivanje s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 14. Propisuje se stupanje na snagu.